

СЕДАМ ДИГНИТЕТА. NOTRE DAME DE PARIS ET DES FLEURS. 15. АПРИЛ 2019.¹ FF., ИЛИ

Блажени Антонен,

I

на фотографији вече из живота, цигарета у безубим усташцима посувраћених усана.
Попут махнитог човека мумлаш уснене гласове без праска. Ја то називам
праулипоовски.
Нестала је твоја разборитост, сад од сувишка срца² коначно говоре твоја безуба
уста: Засрали

су мајстори свој живот, добрих песама су написали врло мало,
а столицу задржавали нису. Онда заповедаш: ко је сит и испражњен,
нек држи језик за зубима! Али, унеповрат твоја разборитост оде.

И тада коначно говоре твоја безуба уста, препоручујеш се човеку,
саветујеш га да задржи столицу, пун живости да умре, уместо кò мртвац да живи,

и Емили,³ недељама у себи држала је поган и одрекла се сваког бога. Срце је њено
отказало, поштедела је себе божјег суда, оног на небу, као и оног под земљом.

II

Сетио сам се Женеа. Издахнуо је у Паризу у неком малом хотелу,
где су се опушци у пепељари гомилали. Сетио сам се потом Госпе од цвећа:

*висина 1,71, тежина 71, лице овално, коса љава, очи љаве, љуџи
љамна, зуби савршени, нос љрав, ереиран уг: дужина 0,24, обим 0,10.*

¹ 15. април 2019 – дан када је избио пожар у Катедрали Нотрдам у Паризу; 15. април 1938 – дан смрти Сесара Ваљеха; 15. април 1986 – дан смрти Жана Женеа. (Све примедбе преводитељске.)

² Лука 6,45

³ Емили Титерингтон (Emily Titterington) – шеснаестогодишња девојка из Енглеске која је имала фобију од тоалета због које није празнила црева два месеца што је довело до срчаног удара.

Био је то његов првенац, и ја сам се наслађивао и на Бога хулио у фекалним сферама, и код Фројда тражио објашњење везе са каснијом фискалном помамом.

Морао сам да се сетим Ваљеха далеког, па и он је скончао истог дана као ти. Састављао је песме у којима они што умиру грчевито стежу једину ципелу.

Испустио си душу са ципелом у руци, дакле, он је писао са таквим као што си ти, пред очима.

Причај! Где шкрипи? Шта те је натерало да се изгубиш тако брзо?

III

Ружио је отац мајку да је јавни WC.

Али то се у метар не уклапа. Мораћу да поновим:

Ружио је отац мајку да је свачији клозет.

Са акцентом на изливању сперме. Јер мислио је на мушки клозет.

Ово би сад могло да се уклопи у метар.

То сам напросто хтео да споменем, пада ми на памет, а разлог желиш да знаш?! Биле су то, што би се данас рекло, непремостиве разлике.

Али ово се не уклапа у метар. Мораћу да поновим:

...били су то љубомора, алкохол, обострана прељуба.

...могло би се у метар уклонити.

IV

Пољски клозет у Кришчору стајао је уз амбар, код штале, скоро сасвим позади. Обављање послова вршило се, изгледа, усред свега: сено, оно је обасјавало зидове, краве, оне су посматрале пса који је зурио у сјај овчијих очију, у прохладној земљи, тамо су се чувале јабуке, кокошке, оне су полагаале јаја. Овде прекидам попис, треба да знаш:

Јавни тоалет природе био је место коме је недостајала хијерархија стварности, тоалетни папир у ролни. Дупе су обрисали новинама, а ја сам питао:

Ко их је донео овамо? Нису знали, и потом: Зна ли неко да их чиша?

– *Да их њабирчи као класје? Као зрневље?* Нико то није знао. Питам се данас, шта ли је писало у њима. Стубац о крвавом насиљу рудара?

V

Сећао сам се, дакле, Женеа, Госпе од цвећа, Ваљеха, кад изненада, скоро потпуно запоседнут, долази ОН КОЈИ је јачи од Јована Крститеља,

Духом светим и огњем највољенију госпу Париза да крсти.
ОН напаствује ту жену, ни један једини сведок, иживљава ЕЕ

два дана над храстовином, каменом, циглом – и/или сам се сећао
Женеа, Госпе од цвећа, Ваљеха, кад се изненада, ко зна зашто, запалила
највољенија од свих мајки? Гле, она од Париза! То се подразумева! Али
зар би она заиста била тако дрска, па да и тројство за собом у смрт повуче,

дрво и камен и циглу? Јер онда би то био увежбани чин вере,
лукавством стећи право на успомену, као и *Редовници са глакавим њрсџима у*
Свејлу лојанице,

као свештеници попут Брисевица и Гинтера.⁴ Но, дани протичу,
а туга за храстовим дрветом, за каменом и циглом, она пак остаје.

VI

Љуљушка море своје лешеве на копну,⁵
али оплакују се дрво и ковчези од храстовине, камен и цигла.
Где се двоје око тактичности споре, радују се и клесар и тесар.
Разумеш ли, драги мој? Знам да разумеш, и хвала ти на томе!
...кад не би разумео, ја бих ти испричао приче:

Чуо сам их од оца... каже,
тамо где се човеку збивају мисли, молитве Богу, тамо је и храм.
Само, његов храм је најчешће место где се празни.
Мораћу да поновим: његов храм је најчешће његов клозет.
Тамо се клања до земље свом Богу и говнима својим,

и дими као Агафија *Карџаџе*,⁶
и као Сиоран своје опушке баца у клозетску шољу
после молитве у једном даху, или после молитве од неколико сати, не знам,
да ли се управо дешава затвор или пролив, можда обоје.
Али истог часа јасно ми је колико смрди.

Онда повлачи дршку на оловном ланцу, да би све сапрао,
напушта најдражу међу женама својим, лица изобличеног од задовољства, попут
свештеника, остављајући за собом траг смрдљиве мешавине дуванског дима и
људских гована, *boswellia humana*, који уопште није тако поган. Ступам у храм,
тамо се још увек клати кандило, још увек пресеца дим од тамјана,

још увек се миомирис шири.

⁴ Оскар Брисевиц (Oskar Brüsewitz) и Ролф Гинтер (Rolf Günther) – евангелистички свештеници који су се запалили у знак протеста према репресији цркве у ДДР.

⁵ Алузија на мигрантску кризу.

⁶ Карпати (рум. Carpați) – марка румунских цигарета које су се производиле од 1931. до 2010.

VII

Где ли само и зашто дођавола цркве и манастири крију нужнике?
Може бити да је Бог и њему, човеку, заповедио уздржавање од столице?
Може бити да си ти хтео да изиграваш Бога? Да ниси ти Белзевуб,
Господар свеколиких мува на измету!

Али постоји нешто слично клозетима, и они то називају сакраријум, свети одвод.
Једно удубљење у поду крстионице, понекад иза олтара.
Црквени послужитељи, они унутра бацају еухаристијске дарове, на пример,
уколико се покваре. А са пода се не једе.

Они тврде, Христ више не би био присутан,
јер би његова присутност била лишена знакова,
ако се хлеб и ако се вино у води расточе.
Достојанствено одлагање, баш какво и доликује, прдеж из пијетета.

Ја тврдим, са прљавом водом они онда пролију и болешљивог Сина човечјег,
чисте савести, затровану крв, издробљено-кржљаво тело,
да би Бог у подруму његов леш сачувао
и спрам њихове ова тврдња стоји, моје

мишљење и захвалност за достављање преписа
Твог писма Пјеру Лебу од 23. априла 1947.
и Твоје песме „Тежња ка фекалношћу” –
хвала Ти, пријатељу мој, и са најсрдачнијим поздравима
Твој аматер.

(Са немачкој превела Сања Карановић)